

2009. május 20.

VIII. évfolyam 5.
szám.

nyitó oldal
impresszum
beküldési feltételek
költség hozzájárulás
kapcsolat

Tartalom

próza, versek

Andrasew Iván:
A folyó, a tó és a tenger
Baka István: Alkony
Balázs Gyula: Az átkozott
Baranyi: Magyarságvizsga
Bárdos László:
Hasonlóság, hasonlat
Bittner János: AZ ÉN TÖRZSEM
Bodó Csiba Gizella: Tűz-néző
Fetykó Judit : Hiány
G. Ferenczy Hanna: Vázámban
Jahoda Sándor:
Hová árnyékként követ a Sors...
Jeney András: Békaszív
Kamarás Klára: Törött tükörben
Kaskötő István:
Az öreg Joe meg a hinta esete
Kaskötő István: Számadás
Köves József:
Amikor szaladnak a lányok
Millei Ilona: A bohóc
Németh Tibor: Bokrétás világom
Nógrádi Gábor: TÁN ÚT AZ ÚT...
Pápay Aranka: A szeretet bátor
Péter Erika:
A bodza és a berkenye
Sárközi László: Rohanj velem!
T. Ágoston László:
Internetes barátság
Váradi József:
A temetők válogatnak
Vihar Béla: A tünődések óráiból

elfeledettek

Kis Ferenc

Ami megőríz
Anna születésnapjára
Az obsitos költő
Csendes diadallal

Baranyi Ferenc
MAGYARSÁGVIZSGA

I.

Ki itt a jó magyar?
A szájtépő, a másságot leszóló,
a mellverő, de vész elől kilógó -
az lenne jó magyar?
Ki udvaroncból szökkent népvézérré,
de "honféléte" népét sem kímélné -
az lenne jó magyar?
Ki eladná az országot egy lóért
s a lovat, nemzetének, milliókért -
az lenne jó magyar?
Ki Európát falná fel, de régi
ázsiai voltát se jól emésztí -
az lenne jó magyar?
Kinek az őslakó is rusnya jöttment,
ha átkokat nem szittya dühhel öklend -
az lenne jó magyar?

II.

Apai ágon áldás eleimre,
hogy magyar vért pumpáltak ereimbe,
ezért itt élni s tartozni e néphez
vérség szerint lehetek illetékes.
De önmagában ez mit sem határoz,
csupán elindulás a vállaláshoz,
ahonnan már csak a lélek s ész irányít
munkálni a világból egy hazányit.
Anyám ágán is áldom minden őszám,
fejfáiknál emlékezőn időzőm,
mind-mind e hont ápolta tiszta szívvel,
lett légyen délszláv, felvidéki cipszer.
Tót sarj Petőfi, német őszám Erkel
példázza: mitől jó magyar az ember,
nekik tudom be, nem a vér szavának,
hogy épeszűen szolgálom hazámat.

Könyvajánló

A

MERCATOR STÚDIO
kiadásában megjelent
e-könyvek innen is
nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!

Fetykó Judit:
A kapun túl
Fetykó Judit:
Az ablakvitéz
Fetykó Judit:
Epreskert

G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában

G. Ferenczy Hanna:
Túl a netovábbson

Kamarás Klára:
Álmok útján

Kamarás Klára:
Letenyei fák

Kaskötő István:
Számadás

Kárpáti Tibor:
Csillagzapor

Sárközi László: Csikágó

Sárközi László:

Hellén szerenád

Pápay Aranka:

Örvények felett

Váradi József:

A próbára tett táltos

Verzár Éva:

Tűzet viszek...

Kamarás Klára:
Anica

Kamarás Klára:
Arcok a múltból

Lelkes Miklós:

Én már a nyárba vágyom
át...

Ajánlott Honlapok

Baka István Alapítvány
BARÁTOK VERSLISTA
Irodalom. Művészet

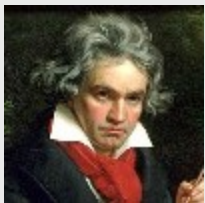
Édes Anna
Egy haragosomhoz
Esti dal
Háború
Holdas éjjel (rövidek)
Kotlik a költő

klasszikusaink

Juhász Gyula

A várta
Anakreoni dal
Anna örök
Az időnek
Budapest
Budapesti ősz
Credo
De Profundis
Kovácsnóta
Nagyvárosok magánya

Beethoven

No: 3 Zongora verseny

3. tétel: Rondo: Allegro
Berlini Filharmonikus Zenekar.
Ferdinand Leitner vezényel.
Wilhelm Kempff, zongora.

Kaskötő István SZÁMADÁS

Se kutyabőröm se bibliám,
borbélymester volt az apám,
nem főispán.
Magyarnak is csak ippeg hogy
magyar vagyok,
sem Ős-, sem Igaz-, sem Jó-magyar...
még nemes sem vagyok.

Nem vagyok Vajktól
származott csuhás pópista...
Elkárhozott vagyok.
Pogány paraszt, egy eltévedt eretnek,
kertemben csúszok-mászok térdemen:
ott is magot s nem keresztet vetek.

Kardot sem fogtam,
- békében telt el életem -
oláht, cigányt de még zsidót sem öltem,
és Csurkát is csak hírből ismerem.

Hazám, hol kínok közt szült anyám,
oly messzi van!
Szomszédom olasz, spanyol, sváb... meg kínai,
s ha netalán kérdezi valaki,
azt mondják rám: "magyar".

Se Ős-, se igaz-, se nemes,
csak egy közönséges,
ki annyi év után,
még ma is magyarul számolja,
- hányan vannak,
ha a ködös őszi alkonyatban
zajos gágogással délre húznak
a kanadai vadludak.

Digitális Irodalmi
Akadémia
Hetedhétthár
Irodalmi Rádió
Kristály
Magyar Elektronikus
Könyvtár
Mercátor Stúdió
Elektronikus Könyvkiadó
Papiruszportál
Tiszatáj
Vadalma

Munkatársaink Honlapjai

Andrassew Iván
Balázs Gyula
Batta Eszter
Csiki András
Kamarás Klára
Kaskötő István
Köves József
Nógrádi Gábor
Péter Erika
Polgár András
T. Agoston László
Váradi József
Végh Sándor
Verzár Éva

Megjelent
T. Ágoston László
új novellás kötete.
Infó itt.

próza, versek

Szerkesztő, próza: Kaskötő István
Szerkesztő, versek: Kamarás Klára

Vihar Béla
A tűnődések óráiból

A minap este, nem tudom, miért,
oly döbbenettel néztem szerteszt,
s láttam: az asztal, ablakok, falak
mindegyike foglyul ejtett anyag;
az erdőből fa, hegyekből vas, réz,
a föld agyagja, kő, homok, kvarc, mész,
növények rostja, bőr, gyapjú, ideg:
elhurcolt rabok és számkivetett
néma szolgák ők, melyeket fűrészt,
csákány, fúró, mohó esztergákés
tárggyá igazott, s így néznek reám,
teli velük – nem: ők maguk szobám.
Így vesz körül, mint urát az anyag,
e formákba kényszerült szolgálhad.
A tányér is, amelyből étkezem,
a toll, amikor betűt ró kezem,
mind elhurcolt rab, ahogyan azok
a síneken nyargaló mozdonyok,
amint hörögve felsikoltanak,
fölriasztván a hegyet: anyjukat;
s lázadó rab a csikorgó kerék,
mint tépné szét a forma kényszerét,
de bosszúját bilincsként fogja le
az ember parancsoló ereje.
Ez volna hát, köröttem a világ,
ellenségként hordozva rabigát?
s vádolóan felém tekintenek
a tárgyakkól rám pillantó szemek?
Virágtartó kancsóm az asztalon,
kecses csípőjű, karcsú hajadon
lány hajlatát idéző piruett:
íme, ormóttan sárból született.
Így szelídül, már nem is szolgamód
hú barátta, segítőd, nyugtatód,
védelmeződ, otthonod az anyag:
duruzsolva lesi mosolyodat.
Szelíd és hú... Ezernyi drága lény,
az egykor barbár vas, kőtömb, növény.
Az alkotás ekként teremti meg
bennük a Formával a Szellemet.
(1961)

Andrassew Iván
A folyó, a tó és a tenger

A platón ültünk Avrammal, a teherautót egy szerzetes
vezette. A hegyoldalból a menekülttábor nem tűnt
nagyinak. Volt mellette egy pici repülőter is, egyetlen
géppel.

Avram előrehajolt, és bekiáltott a vezetőfülkébe a
szerzetesnek, hogy ne a főkapun menjen be, mert az
elkülönítetteknek visszük a csomagokat. Aztán azt mondta
nekem, hogy emlékszem-e, egyszer azt kérdeztem,
Buddhává lehet-e az, aki nem hisz semmiben, még
Buddhában sem. Ha magamra gondoltam, akkor ma nagy
lépést tehetek a buddhaság felé.

A sorompó azonnal fölemelkedett. Látták, hogy
jövünk. Ez abból is kiderült, hogy a parancsnok – egy
százados, sapka nélkül – kijött elénk. Beszélt valamit
Avrammal. Olyasmit mondott neki, hogy ezeket az
embereket nemsokára elviszik innen, mert tudják őket
ellátni. Lehet, hogy valamelyik kolostorba...

Bárdos László
Hasonlóság, hasonlat

Pötytyözzé csak be képét a bohóc,
cigánykerékre készen fojtsa el
sóhaját; én rágjam végig magam
„mellvédes kapun”, „ribiszke- meg
pöszmétebokrokon”,
fegyelmelve, egyszersmind bátorítva
a túlhabzó mondatokat. Ne túrjek
zihálást a pontos, atletikus
légzés tükör-terében. Sőt mi több,
lesz, ami lesz,
együtt mozognak e sziklamellel.

a vendég

Holló László
festőművész

1887-1976

Millei Ilona
A bohóc

Gúnyos pojáca-arc, mi a tükörből visszanez,
nehéz teher ez, nagyon nehéz.
Igazat szólni rest, dönteni képtelen,
kiégett, fáradt, fakó és reménytelen.
Gúnyos pojáca-arc, mi a tükörből visszanez,
nehéz teher ez, nagyon nehéz.
Szemében hideg értelem ragyog,
szavai hamisak, nem vigasztalók.
Gúnyos pojáca-arc, mi a tükörből visszanez,
nehéz teher ez, nagyon nehéz.
És a tükör egyszerre megreped,
két bohócarca egy harmadik mered,
gúnyos pojáca-arc, mi a tükörből visszanez,
nehéz teher ez, nagyon nehéz.
S tükörcserepek hullnak a komédiásra,
szavait elnyeli feltörő zokogása,
millió darabban gúnyos pojáca-arcra
könnye szétkenődik millió másik arcra,
s a százmilliónyi tükörcserépből visszanez.
Nehéz teher ez, nagyon nehéz!

Baka István
Alkony

A rókabundás alkonyat
most lendül át az égi partra,
s csillag-sövényen fennakad
bozontos, rozsdaszínű farka.

Kitépi és tovább szalad,
nyomára forró vért csöpögtet,
és mint pityergő vadnyulat,
kijeti szájából a Földet.

Kaskötő István
Az öreg Joe meg a hinta esete

Az Öreg Joe... Hát igen, mit tagadás Joe, öreg.
Maholnap betölti a nyolcvanát. Panaszra nem sok oka
lehet, eltekintve a szokásos öregkori nyavalyáktól
meglehetősen jó állapotban van. Éppen a napokban
füllentett az egyik pénztáros lány a üzletben, mikor korrol
esett szó, hogy nem saccol többet Joenak, mint hetven-
hetvenkét évet.

– *Hogy áldja meg az isten a kegyes hazugságért.*

Éli a nyugdíjasok egyhangú életét, tesz-vesz a ház
közül, gondozza a kis kertet, palántát, gyomlál, vágja a
füvet és eteti a madarak évről-évre szaporodó seregét.
Persze nem volt könnyű hozzászokni az öregkori
semmittevéshez. Néhány évig a nyugdíjazása után
mindenféle részidős munkát vállalt, nem is annyira a pénz
miatt, bár az is közrejátszott, de főleg bizonyítani a
világnak, hogy órá még mindég szükség van.

Aztán, kiderült, hogy nincs!

A fiókba dobta a karóráját, mondván, hogy sehosem
várják íröre, sehonnan sem fog elkésni, az óra csak
fölszemes nyűg. Nem hord fűzős cipőt, nadrágot csak
gumizott derékkal visel, sem szíj, sem nadrágtartó, a
nyakkendőkről nem is beszélve. Hetente egyszer
borotválkozik, azt is csak azért mert Máli, - ő a feleség -
megfenyegette, hogyha szakált mer növeszteni kicserelteti
a zárat a ház ajtajain.

Kamarás Klára
Törött tükörben

Tavasza, be ne csapj!
Tükröm eltörte már az idő,
honnán tudnám hát, hogy ki vagyok,
fénylik az ég, én is ragyogok.

Jaj, ki vagyok?
Álmomban kócos, apró angyalok
simítanak rám új fehér ruhát,
mosolyt arcomra s egész éjen át
kislány vagyok, tipegve lebzselő,
vagy táncoslábú, karcsú ifjú nő.

Bittner János
AZ ÉN TÖRZSEM

Mikor a fák között
a szél neked dalol,
gondoltál arra már:
az erdő átkarol?
A város dzsungel, és
üldöznek mint vadat,
és nem véd pajzs, se vért,
és meztelen szavad
tartod magad elé,
amíg a fegyverek
könyörtelen vasa,
szemed felé mered?
Néztél az ég felé?
A fényes fellegek
rajzoltak állatot,
istent, kísértetet?
Nem értesz? Akkor én
többet nem mondhatok:
a törzs régen kihalt,
amelyhez tartozok.

Pápay Aranka
A szeretet bátor

(Anyám emlékére)

Állok az ablaknál, a későn jött, hatalmas
hópelyhekben gyönyörködöm.

A párkányra támasztott kezem fázni kezd,
nagyon lehűlt a levegő, ez a februári tél
maradni látszik egy ideig. Szeretem a
mindent eltakaró, friss fehérséget. Az illata
is tiszta, csípős hidege megöli azt, ami a
lucskos langymelegben burjánzana, kitakarított
terepet készít az új életet hozó tavasznak.

Egész nap esik, már nem nagy pelyhekben,
hanem sűrű, apró szitálással. A fák ágaira
széles, fehér kontúrt, a háztetőkre és talajra
vastag paplant varázsolt már. A kert végét
jelző drótkerítést mintha egy mesebeli,
bolondos öregasszony puha, fehér angóra
fonalával vastagon behorgolta volna, és
ráadásnak minden léce-re mókásan hegyes
hóspikát biggyesztett.

Kemény teleket hoz vissza emlékezetembe ez a kép.

Németh Tibor
BOKRÉTÁS VILÁGOM

Tavasza ne nevessem rád,
elhervadt már az időm,
tükröm eltörött.

Visznek már, visznek holnap a kertbe,
hol más ápolja a mályvát
domború ágyások felett.

Holló László: Vihar előtt

Nógrádi Gábor

TÁN ÚT AZ ÚT: FELEDNI, AMI FÁJHAT,
csontjainkból kirázva a velőt?

A sűrű vércserék kora beszótt
minden sebet? A halottharapásnak
nyoma sincsen? Mért ráznak, drága, lázak,
mint síró asszonyban a csecsemőt
rázzák pogromok, dúló besenyők,
falatgond, verés: ezredéves bánat.
Szerelmes fogad vállamon világít,
ne szólj hamis szót nevetésemért,
húsomban visellek már pusztulásig,
holtig lükteted belőlem a vért.

S míg párzó végzet hajszol úrben úszni
halottaink sem bírnak visszahúzni.

Péter Erika
A bodza és a berkenye

Virágzik a berkenye!
S a bodza?
Naponta új ruhát visel,
Elégedetlen

Volt hetven tavaszom a földön,
hetven rikoltó, tarka tavasz,
de csak a mulandó szépségek
bársonya az, ami megmaradt.

Volt néhány évszakom a földön,
hetven szép szerelemi álom
síromig tavaszvirág kísér,
hogy lelkem pillangóvá váljon.

Fetykó Judit
Hiány

A gondolat szóval kimondva
hiánnyá, féligazsággá válik,
nem fér bele, mi a gondolatba
lélekből ragyogva sugárzik.
Bármit mond a hang, csak hang,
nincs benne a teljesség,
a képzeletből csak egy szalag.
Hol van hozzá az egész?

Jeney András
Békaszív

(unokáimnak)

Kékhegyen túl, zöld a város,
Zöld borult és kék derült;
Jó királya bús, magányos,
Párt keresni lóra ült.

Kék vidékek zöldkirálya
Kék lován már messze jár,
Nem tudja, hogy békalányka
Zöld levélen rája vár.

Vágtatott, míg egy nagy kőbe
A kék csikó megbotlott,
Nagyot huppant le a földre,
S zöldbékává változott.

Rátalált a békalányra,
Lett porontyuk – brekegő –,
Ebihalként jött világra,
S lám, már pöttöm lihegő.

Teljesült hát lányka álma,
Látogatták is sokan,

már a régivel.
Mint tini lány,
ki hódítani készül,
illatokat áraszt,
s a bogár, megszedül.
Fölérepül hősen,
hevesen udvarol,
a tejszínű szoknya
ráncaiba karol.
Az meg illeg- billeg,
ahogy a szél fújja,
feketepettyes lesz
cipője és blúza.
Boldogságtól reszket
a porzó, a bibe,
mikor Rómeója
bemászik mélyibe.
Mielőtt kinyílna
a bodza ernyője,
letörik virágát, szörp
lesz majd belőle.
Eközben a vadóc
berkenye még marad,
fanyarkás gyümölcsét
csipik a madarak.

Sárközi László
Rohanj velem!

...hogy akarom a tüzet, a napot,
hiszen a romokat öleli szemem:
zsugorin ücsörög a szavakon;

fekete sivataga nem idegen:
felemel, ahogyan a palota
a falakat emeli; kaloda
lesz a kapu, vakolata – lepereg.

Kapukon – ütök, ülök a padokon
s lesem: a moha rohan a falon;
az eszem eliszom? el akarom!
de zavar a talaj, ahogy a borom!

Legyen a ma oda, neked adom
mosolyom! igazi titok a homok
ereje, a – vagyok aki vagyok...

Göd, 2001. szeptember 2.

Brekegett a tő, s a láрма
Messze hangzott, boldogan.

Csakhogy, egy nap zöldre festve
Kék királylány arra járt,
S gombák között felismerte
Békában a zöldkirályt.

Megcsókolná – kérve-kérte –,
Lenne újra daliás,
S egybekelve, kéz a kézbe',
Két országuk: óriás.

Kék országnak volt királya
Pillanatra habozott;
Nézte, s reszketett a társa,
S kisorontyuk zokogott.

Vigasztalja békaanyja:
Édesapád nem hagy itt;
De a szív! – belül szorítja,
S ő is nyeli könnyeit.

Végre megszólalt a férfi,
Békaként is dalia,
S érzi, amint átöleli
Asszonya és kislánya.

Mindháromuknak bár a bőre
Békaöld maradt s hideg,
Ám a szívük mindörökre
Hófehér és napmeleg.

T. Ágoston László
Internetes barátság

A számítógépen keresgélve talált rá Subára. Mondhatni, szinte véletlenül. A fia, Béla mutatta meg neki, hogyan lehet az iwiw-en kapcsolatot teremteni ismerős, vagy akár ismeretlen emberekkel. Csak be kell írni a keresőbe az illető nevét, nemét, körülbelüli életkorát, aztán egyetlen kattintás, és a gép sorban dobja ki az ennek megfelelő személyek adatait, fényképét. Ezek után már gyerekjáték kiválasztani közülük azt, akit keresünk.

Balázs Gyula
Az átkozott

„Én olyan helyeken élek, hol sötétek a vizek

Köves József **Amikor szaladnak a lányok**

A legszebb, amikor szaladnak a lányok.
Vágyva nézem pályán, futópádon őket,
az atlétatrikós, rezgő mellű nőket,
táncolnak a halmok: nagyok meg parányok.
Mindig szemből nézem a trikóredőket!
Tenger hullámai – ugráló szép mellek...
futás közben, igen, ekkor a legszebbek,
Érosz táncoltatja a csodás emléket.
Szinte kacsintgatva mozognak a mezek!
Szemembe villan hullámuk fénye-árnya.
Micsoda mozgás! Mintha táncoló kezek
játszanának velem, étellel, s egymással -
csodálatos halmok: Ámor édes szárnya...

Lányok, ki győz ma nálam mellbedobással?

G. Ferenczy Hanna
VÁZÁMBAN

Vázámban szegfű haldokolt,
a kíváncsi, vaksi este
bekönyökölt az ablakon
szirmok hullását lesve.
Sötét fejével bólintott -
s az arany színű lámpa
felébredt és kitekintett
a szürkülő homályba
Hogy a szegfű végsőt lehelt
és lehullott minden szirma -
kertünkre ráborult az éj
s harmattal telesírta.

Bodó Csiba Gizella
Tűz-néző

A vastag falak még őrzik a telet,
kívül tapogatja áprilisi meleg,
tőfeji zöld-csempék tulipán mintája
hasábfák szálait fogadja magába.
Papír zizeg, gyufa sercen,
száraz vessző mohón-faló lángot etet,
láng-nyelv csörtében küszködve vesztek
formájukat karcsú törzsek, agg gyökerek.
Egyik sem győztese ennek a csatának,
lángok a fában, fák a lángba vesznek,
lobogó fények égett ágba hálnak,
legyőzött lombok hamuba roskadnak.

És örvénylésük mélyéről holt lelkek sikolya hallik,
 Hajótörötteké, kik belefűttek a reménytelenségbe,
 Mely fölött hullámvető szélvihar az úr.
 S néha alámerülök, hogy az elsüllyedt földek
 Titkát kutassam, a régi kort,
 Mit elnyelt az óceán.
 Alászálló szellem vagyok, ki a vizek fölött lebeg,
 Magányos angyal, kinek szomorúság tépi szárnyát.
 Ó, micsoda átok, hogy teremtenem kell
 Rendet e dühöngő káoszba újra,
 Földet e kietlenségbe,
 Embert e földre,
 Ki majd önkényesen veszi birtokba a tudást,
 Hogy ellenem élesítse azt fegyverként a rideg ész.
 Ó, micsoda átok, hogy teremtenem kell
 Egy új világot, mely ellenem támad,
 Hogy megöljön engem, magányos halhatatlant.”

Jahoda Sándor
Hová árnyékként követ a Sors...

lehuppant	reggel
már	újra nőnek
a	szárnyaim
komor	s
éj	verdesnek
s	majd
én	szabadon
itt	szelik
fekszem	a
egy	tiszta
kórházi	azúrt
ágyon	mint
fényemtől	tengert
kifosztottan	cikázó
s mégis	halak
mégis	szavaim
nekem	hódító
minden	láng-uszonyai

Sejtelmes árnyék sötét falon libeg
 két gyenge láng tesz halvány kísérletet,
 kupolát formálnak, sziszegő láng-kezet,
 s a hamuvá lett élet felett
 imádkoznak végső ítéletet.

Váradi József
A temetők válogatnak

Az én falumban az emberek dolgát a szokások vezérlik. Alig tudok olyant, aki kiállna embertársai elé és megkérdezné, ezt miért tesszük, emberek? Csak tesszik, amit kell. A kellhető dolgokat az öregek és a szülők igen nagy igyekezettel adják oda gyermekeiknek. A gyermekek eleinte még fel – feltesznek valami buta kérdést az ami, vagy a miértről, s eléggé hamar megtudják, hogy minden hiába. Vagy nem válaszolnak a kérdésre, merthogy úgyse értené a gyermek. Vagy elkerülik a válaszadást, mert nem akarnak alkalmat adni az esetleges vélekedésnek vagy okoskodásnak. A gyermek az ilyent váltig megpróbálja. A gyermek pedig, bármire kapható lenne. Vagy meglesik, hogy megint megváltoztak az idők. Ebbe pedig beleakadni, a legnagyobb hiba lenne. Mert az idők szele nem az akaratunk dolga. Ezenképpen, elejét veszik. Ezt így kell, azt úgy kell tenni, s azzal kész. Világos, ha nagyapámnak jó volt, akkor mit tudnék ehhez kitalálni. Ha valaki képes valami újat találni, azt igen sok embernek meg kell tudni és kipróbálni. Csak azután lehetne megkívánni, na most ezután, még ezt is tedd. Ráadásul ezek még csak az apró – cseprőségek sorába valók. A legnagyobb legyintés azzal van kapcsolatban, hogy jócskán száz éve múlt, amióta a környéken nem volt kirendelt országgyűlés. Aztán az országos dolgok mellé, minek okoskodni semmiségek felől. Na, erre mondjad, hogy ez nem lényeges. Hanem, ha valaki a szokásokat sutba dobta, vagy a fejét másképp vetette a dolog felé, akkor aztán hosszan nézelődtek körülötte. Ha pedig nem tért meg, akkor nagyon sűrű harag felhőkkel vették körül.

Kis Ferenc

1908-1964

„ÉDES ANNA”

Álmosan jár, de ébren alszik ő,
mert álmodni se hagyják az urak —
dézsatündérnek, repedsarkúnak
csúfolja őt a festett úrinő!

Hajnal van még, de máris dolgozik,
édesden épphogy aludott néhány
órát — az árva kis cselédlány
még sose látott színházat, mozit!

Cipőt pucol a konyhaküszöbön —
az úrfinak is előreköszön,
de riadt szemét büszkén süti le!

Ha énekel, mintha édesanyám
eperízű, mély hangját hallanám
s tudom, hogy éppúgy dobog a szive!
(1933)

AMI MEGŐRIZ

A tornácon, ahol a hangyák
esőt jósolnak, üldögélek —
találgatom, hogy meddig élek,
az embert élni meddig hagyják!

Harminc évig, ó élet, tőled
mennyi jót, mennyi szépet vártam —
mindig szemedbe néztem bátran,
ma sem futok el én előled!

Bizonyosság ezer hegedő seb,
váltakozva voltunk erősebb —
sokat vertél, sokat kibírtam!

Ez a bizonyosság megőriz tán
piszkos gödreid felett tisztán
népem szívében s lent a sírban!
(1938)

ESTI DAL

Munka után, holdas
este, mint a vének,
nézem a hatalmas
világmindenséget —
körülottem ocsmány
hörcsög-világ, inség,
fölöttem meg boldog
csillagtestvériség!

Boldogságot, békét,
szép testvériséget
látok én, ha munkás
jövendőkbe nézek —
szabad földön együtt
zengi majd a lélek
örömét s a munka
szépségét az ének!

Csillagomat, Észak
csillagát az égen,
kicsit bölcsen, kicsit
meghatottan nézem —
sírom felett csillag
hirdesse majd rólam:
munkásköltő; népem
énekese voltam!
(1936)

HÁBORÚ

Szárazföldön és tengeren
dühöng a vész, a téboly —
ágyú dörög a hegyeken
s a felhők közül melegen
párolgó embervér foly —
mészárolják az elképedt
mezőkön egymást a népek
s mert esztelen a kényszer,
papok butitanak ésszel!
(1942)

Mikor Horthy véres kézzel, esztévesztett
rablóbandájával kormányozni kezdett —
Kellermann tanár úr nagyfiú lett, menten
megvert, kidobott az iskolából engem.

Tizenkét éves se voltam, mikor bőszen
Mátészalkán nyomdász inasnak szegődtem —
„büdös inas” volt a nevem, és az ágyam
tetves szalmazsák a műhely pitvarában!

Szégyelljem? nem az én szégyenem, hogy sokszor
vakaródtam, rühes lettem a piszoktól —
inastársak tréfás hangon vigasztaltak:
„Viszkető csillagok milliója rajtad!”

Csillagfényes nyári estéken, ha árva
fejem ledől csontos vállam vánkosára —
látom magam, egész múltam eszembe jut,
korbácsütés nyoma hátamon a Tejút!

Sokat, nagyon sokat szenvedtem, de könnyek
nélkül viseltem, mert másnak se volt könnyebb —
mások alatt persze nem a kevés tétlen
naplopót, de népem nagy családját értem!

Csúnya volt, de szépen múlik az éj, távol
kakas kukorékol torkaszakadtából —
győztesen mosolyog keleten a hajnal,
mosolygok, lelkemben csendes diadallal!
(1951)

KOTLIK A KÖLTŐ...

kotlik ugyan, de nagy eset,
ha költ, ha ír egy keveset,
ódon
módon

dörögnek rá a nagy szavak,
hű szívén mégse lesz a vak
hurrá
urrá

egy istene, egy ura volt:
a viharvert, a megrabolt
ember
tenger

Húsz évig füstölt a bivaly
éjszakában, mint a vihar
lámpa

ÉLETRAJZ

AZ OBSITOS KÖLTŐ

Fáradt, mint a vén csataló
(volt harcban része bőven),
nehéz a szíve, mint só
s szomorú, mint a vontató
gőzös a kikötőben!
Dalolna, mint az orkán,
szabadon a hegyek ormán —
hallgat mégis, mint árva
madár, ha be van zárva!
(1952)

HOLDAS ÉJTEL

Ha forgolódom jobbról-balra
s fáradt szememre nem jön álom —
anyám mosolyát érzem barna
fürtökkel ékes koponyámon!

EMLÉKSOROK

Ezerkilencszáztizennégyben —
hatéves falusi gyerek —
büszke voltam huszár apámra
s szégyenkeztem, hogy jó anyánk
mindig sír, folyton pityereg!

NÉKEM A NŐ

Mindig szépet, mindig jót akartam,
tisztességes munkáséletem —
nékem a nő keble kitakartan
úgy szép csak, ha csecsemőt etet —
mert télen is a szűzi hólepel
alatt a termő föld magot nevell!

BOLDOGSÁG

A tó tükrében lépesmézet
csurgat a nyár, az aranyló nap —
s a vízben boldog szívverések,
ezüst halacskák játszadoznak!

EGY NAPLOPÓHOZ

Békés ember vagyok, de nem félek,
ütni is tud kezemben a bot —

lángja

de annyit marta a kígyó,
hogy csoda lenne, ha kígyó
gyulna
s gyulna

nemcsak a csókos, a hamis
asszony, de szuronyroham is
csalta
marta

kétszer döntötte egyszoba
konyháját gonosz, ostoba
bomba
romba

embertársát most ő lövi,
hátlütője Bölönyi
Györgyül
dördül...

holott csak egy az óhaja,
hogy idejét mint a Haza
bölcse
töltse

hogy daloljon, ha kedve van,
mint aki hű nő s tele kan
csóbol
csókol

hogy ne bántsa se hó, se fagy,
ha az asztalfőn Fenenagy
sógor
trónol

hogy mindennap tyúkhúst egyen
s hogy Györe Imre ne legyen
hiu
fiu

mert nagy a vak tyúk gyönyöre,
ha rákap egy-egy Györe
Imre
rimre

de ma már bölcsen vigadunk
s Aczél Tamásnak nem adunk
babért
babért

pénzmag se hull a kanveréb
elé — a tyúxar is elég
drága

nem ember, de csúszó-mászó féreg,
tolvaj vagy, mert lopod a napot —
s mert kenyérünk javát eleted,
sírsz, hogy mi megdolgozzunk
helyetted!

HÁBORÚ ÉS BÉKÉTLENSÉG

Fillér volt egy emberélet,
egész vagyon egy fél sütőtök —
s a forró láz alig ért véget,
a hideglelés megkezdődött!

A BÉKEHARCHOZ

Külső ellenég, belső latorság
sohse hagyták békén e hazát —
harcmező vagy sírkert volt az ország
jogtalan nép védte igazát —
most, a szabad nép ne védené két
pogány közt az életet, a békét!?

AZ ÖRÖMKATONA

Álmában golyószórót markol
s kéjjel suttogja: Rajta! Rajta! —
a sváb mocsárláz után angol
hideglelés vett erőt rajta!
(1955)

Holló László: Parasztfej

ANNA SZÜLETÉSNAPJÁRA

Negyvenhárom éve élsz, de nékem
frissebb vagy, mint a nyíló virág —
télidőben, lámpátlan estéken
napmeleg vagy, fényes napvilág —

trágya

a mocskos vers, a rossz regény,
gasztett a lélek kéregén,
irka
firka

e vers, ha nem is műremek,
hú árnyáka az Énekek
Ének
ének!

AJÁNLÁS:

Ha megharagszol rám s verse
imre,
cipóra verem a szádat
Imre!

ALÁÍRÁS:

ezt a verset nem valami bérenc
költő írta, hanem a kis férenc!

(1957)

Az alanti szerző nevére kattintva az előző számokban közölt gazdag válogatás olvasható.

ötvenéves elmúltam, de jobban
szeretlek, mint kisfiúkoromban!
(1959)

EGY HARAGOSOMHOZ

aki történetesen — és természetesen —
József Attilára is haragudott.

Haragszol rám, öt éve haragszol —
árulónak tartasz engemet!
Hazug szádból a lélekarang szól —
gyászhuszár, ki gyász nélkül temet!
Gyűlölöd a költőt, mint a vak sors
s véres kézzel — drámájának tapsolsz!
(1961)

A költő **Munka után**
című kötetéből.
Magvető Kiadó, Budapest, 1965.

**Költő Nagy Imre, Balázs Béla, Oláh Gábor, Kaffka Margit, Rozványi Vilmos,
Keszthelyi Zoltán, Nadányi Zoltán, Bárd Miklós, Hollós Korvin Lajos, Fodor József,
Gellért Oszkár, Marconnay Tibor, Simon István, Rab Zsuzsa, Jókai Mór, Vihar Béla,
Lányi Sarolta, Lévai József**

klasszikusaink

Szerkesztő: Kaskötő István

1883-1937

JUHÁSZ GYULA

Credo

A sors kevély. A sors goromba.
Ó emberek, álljunk a sorba,
S ha végzetünk vak és kegyetlen:
Tegyünk mi a hatalma ellen.

Kovácsnóta!

Lelkem kovácsa: akarat,
Verjed szablyává a vasat,
Szikrázzon az acél, sziporkázzon a vas,
Hulljon a salak, a selejtes, avas.

Ha sebet üt, adjunk írt rája.
Ha zsarnok a világ királya,
Koldusai, legyünk mi jobbak,
Részvevőbbek, irgalmazóbbak.

Legyen e földön szent szövetség,
Melyből a gazságot kivessék.
Az ember, aki gyöngé, téved,
Legyen erős! Jobb, mint a Végzet!

Budapesti ős

Sötét aszfalt. Őszi regg ólmos árja
Az aprókockás térre leszakad;
Hajnal fakul az esős éjszakára,
Már látom a komor, nagy tűzfalat.
Ködtől kopottan, ablakomra szállva,
Két esett veréb álmosan fecseg,
Lelkem kiréved a foszló homályba,
- Maradjatok itt, szürke verebek!

Valamikor a pitymallat sugarát
Ujjongva lestem iratos mezőn,
Hús szél borzolta nagy kalászkok árját,
A nap mosolygott és rá repesőn
Mennybéli kórus zendíté imáját
S a rét, az ég száz színben reszketett.
Most? Búsan zizegnek a villanylámpák,
- Maradjatok itt, szürke verebek!

Míntha minden gyász, amit általéltem,
Csöndes titokban fojtogatna most,
Míntha a ködök e magányos téren,
Lelkembe hamvaznák a bánatot,
Mely kihalt utcák során tovalézeng,
Mely szitáló közönnyel csepereg,
Magam vagyok ébren. Most ki se véd meg,
- Maradjatok itt, szürke verebek!

Rekedt a hangom. Nincs pacsirtadal már,
Csak álmodom mezőkről, éjszaka.
És fényt lopok kihavadt alkonyatnál,
Oh én vagyok a szürkeség maga!
Olyan, miként ti. Villamos rohan már,
Fölbúg, sikongat! Lelkem átremeg,
A nagy kórusból csak e hang maradt már,
- Ti is elszálltok, szürke verebek!

Minden, ami érces, legyen új, más,
Támadjon az éjben szikra, csillaghullás.
Bár fájjon a munka, feltörjön a kar,
Csak az él, aki akar!

Lelkem kovácsa: akarat,
Verjed szablyává a vasat!
Isten kardjává legyen az acél
S örök sarkcsillag előtte a cél.
Villogjon a vészben, világviharban,
S ha csorbává lesz a viláгурalmam,
Nem baj, acél az a kard:
Meghalhat, ki akart!

De profundis

A mélyből jöttem. Vár rám a magas,
A diadalmas, a tűzsugaras.

A mélyből jöttem, az égbe török,
Vár rám az élet, a boldog, örök.

A mélyből jöttem. Ott minden sötét,
Ott örököltem gyászok örökét.

A mélyből jöttem. Ott fojtó a lég,
Mindig sötéten, egyedül valék.

A mélyből jöttem árván, szomorún,
Hogy átvergődjem az örök borún.

Hogy születésem gyászán győzve én,
Meghalni tudjak az élet hegyén!

ÉLETRAJZ

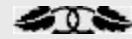
Nagyvárosok magánya

Ismeritek a bérházak magányát,
Kongó szobák sötétes odvait?
Minden oly álmos, bágyatag, avitt,
Komor falon a járók árnya száll át.

Ismeritek a bús vasárnapot,
Mikor távol zenén álmodozva,
Sötét óráknak nincsen vége, hossza
S álmot szövünk, mint hálót szó a pók?

Ismeritek az őszi éjszakát?
A nagy udvar mélyén platánfa gyérül,
Álmodozva lustán fényrül, színrül, égrül.

S míg elfog a derű nosztalgiája,
Zokogni hallod halk eső dalát
S elalszol fáradt gyásszal, összefázva.

Budapest

A pirosszemű szörny vad törtetéssel
Az óriás homályba berobog,
Most készülődik a májusi éjjel,
De éjtől nem félnek a városok!

Íme e homály is az üvegtetőkön
Villámos fénnel gyúl ki hirtelen,
A pirosszemű szörny is visszahőköl
És gőzpárát piheg félelmesen.

Megindul a nagy törtetés, roham,
Mindenki ugrál és némán rohan,
A paloták hívólag integetnek:

Száz földi fénye ég a pesti estnek.
S minden utat halvány rózsásra fest
A nagy, gyönyörű dáma: Budapest!

A várta

Fölégettem az összes hidakat,
Egyedül állok örök ég alatt.

Nem kell a kincs és nincs már szerelem,
Csak a magány s szegénység van velem.

Nem lázadok már és nem álmodom
És nem sírok a földi romokon.

Meghaltam sokszor és nem élek én.
De mindeneknek bánata enyém.

Jövő minden reményét ringatom,
Mint a vihart és fészket a falomb.

Így állok örök békességbe már
S az Istent várom, aki földre száll.

Az időnek

Idő, örök öreg, ki messze, fenn
A végtelen szikláján ülsz magad
S csak nézed hallgatag, vén bérceken,
Hogy az eón, az év, a nap halad.

Anakreoni dal

November hűs derűje
Még néha tündököl ránk
S az őszi hold ezüstjén
A régi nyár bucsúzik.
Késő szüret se hív már
S korán köszönt az alkony
S a dérvert őszirózsák
Halálosan fehérek.
Sebaj, ha jó az estve,
Az álmok visszatérnek
És kísérteti búsán
Zenél a szél a parton,
A parton, mely mienk még.
(A másik is mienk lesz,
Hol a szelíd halál vár
Magányos ciprusával
És néma kőkeresztrel.)
Addig, bús cimboráim,
Tűnt esték mámorától
Szelíden ittasuljunk,
Míg a mély Léthe árja
Még messze zúg az éjben.

Anna örök

Az évek jöttek, mentek, elmaradtál
Emlékeimből lassan, elfakult
Arcképed a szívemben, elmosódott
A vállaidnak íve, elsuhant
A hangod és én nem mentem utánad
Az élet egyre mélyebb erdejében.
Ma már nyugodtan ejtem a neved ki,
Ma már nem reszketek tekintetedre,
Ma már tudom, hogy egy voltál a sokból,
Hogy ifjúság bolondság, ó de mégis
Ne hidd szívem, hogy ez hiába volt
És hogy egészen elmúlt, ó ne hidd!
Mert benne élsz te minden félrecsúszott
Nyakkendőmben és elvétett szavamban
És minden eltévesztett köszönésben

És minden összetépett levelemben
És egész elhibázott életemben
Élsz és uralkodol örökkön, Amen

**A Magyar Elektronikus Könyvtár
adattárából.**

Csak nézed, hogy a tenger és a könny,
A vér és víz hogy árad és apad,
Csak nézed, hogy vív a fény és a köd
S hogy múlik el világ és pillanat:

Idő, örök öreg, mi lenne, mondd,
Ha egyszer elszunnyadnál és e zord,
Nem lankadó játék megállana:

A hulló őszi lomb a lomha légben
S az elmúlás halálhozó ködében
Szívemből szálló sóhaj dallama?

gondolatok

A szerkesztő kényszerű távolléte miatt
ez a rovat szünetel.

Szerkesztő: Aszalós Sándor

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)